

Notat vedrørende "Samfundsfag i 7. klasse"

Samfundsfag i 7. klasse er en spændende idé. Det er vigtigt, at arbejde med elevernes demokratiforståelse.

Folkeskoleloven

§ 16 a.

Undervisningen i folkeskolens fag jf. §§ 5, 9 og 11 og obligatoriske emner jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter mv., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel.

§ 14 b.

Undervisningstiden tilrettelægges således, at den i et skoleår har en samlet varighed af

- 1) mindst 1.200 timer i børnehaveklassen og på 1. -3. klassetrin
- 2) mindst 1.320 timer på 4. – 6. klassetrin og
- 3) 1.400 på 7. – 9. klassetrin

Lovgivningsmæssige forhold:

7. – 9. klassetrin årlige timetal	1400 timer ¹
7. klasse minimumstimetal	960 timer ²

Der er 440 timer til motion og bevægelse, understøttende undervisning og pauser.

§ 15 stk. 1

Gennemsnitlig 45 min. motion og bevægelse om dagen. (Idræt på 2 lektioner pr. uge er medregnet)

Hvis motion og bevægelse er lagt uden for den fagdelte undervisning	90 timer
Pauser (Et estimat 1 timer pr. dag)	200 timer
Understøttende undervisning (3,75 timer pr. uge)	150 timer

Ovenstående viser, at hvis skolerne har fulgt denne beregning, så er det muligt timemæssigt at få plads til et nyt fag.

Fx 2 lektioner pr. uge – 60 timer pr. år.

Den understøttende undervisning reduceres til 90 timer

Konfirmationsforberedelse

¹ Klokketimer

² Bilag 1 i Folkeskoleloven

27 skoler i Aalborg Kommune deltager i Undervisningsministeriets rammeforsøg med konfirmationsforberedelse i tid afsat til understøttende undervisning. Rammeforsøget afsluttes efter skoleåret 2017-2018, hvor der vil blive lavet en evaluering. De involverede skoler anvender 37,5 timer af den understøttende undervisning til forsøget.

Skoler, der deltager i rammeforsøget (37,5 timer) samt indførelse af faget samfundsfag (60 timer) har 52,5 timer til understøttende undervisning.

Konvertering af understøttende undervisning

På nuværende tidspunkt har 7 skoler på 7. klassetrin i Aalborg Kommune ønsket at konvertere understøttende undervisning til 2 voksne i den fagdelte undervisning. Der kan komme flere ansøgninger fra skolerne. Den sidste tilbagemelding er april 2018.

Hvis skolerne har lagt motion og bevægelse som en del af den fagdelte undervisning, og afhængig af antallet af konverteret timer, kan det godt timemæssigt lade sig gøre at få plads til et nyt fag.

Hvis skole ikke har lagt motion og bevægelse ind i den fagdelte undervisning, og afhængig af, hvor mange af de understøttende timer skolerne har ønsket at konvertere, kan der opstå den udfordring, at de ikke har de 60 timer til et evt. nyt fag.

Der er skoler i Aalborg Kommune, der arbejder med en særlig toning. De anvender ofte den understøttende undervisning til at fremme toningens særlige kompetencer.

Andre forhold:

I forbindelse med indførelse af et nyt fag, så skal man være opmærksom på, at der skal

Laves en læseplan for faget samfundsfag i 7. klasse.

Der skal udarbejdes kompetencemål, færdigheds- og vidensmål for faget.

Hvis der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af en elev, 3 repræsentanter fra skoler og en forvaltningsrepræsentant kan udgifterne til arbejdstimer beløbe sig til max. 45.000 kr.

Da faget er nyt skal der sandsynligvis udarbejdes nye undervisningsmaterialer. Det er vanskeligt at prissætte det, men 100.000 – 400.000 kr. er ikke urealistisk.

Sammenfatning:

Det er muligt timemæssigt at indføre faget samfundsfag i 7. klasse.

Dog vil der være skoler, der kan blive udfordret, fordi de har valgt at konvertere den understøttende undervisning til to voksne i klasse og samtidig er med i rammeforsøget med konfirmationsforberedelse. Endvidere kan skoler med en toning blive begrænset i deres udfoldelse af det særlige toning.

Der bør være opmærksomhed på, at skolerne frihed til selv at anvende den understøttende undervisning (jf. § 16 a. i Folkeskoleloven) til forløb og læringsaktiviteter, der har direkte sammenhæng med undervisningen i skolens fag og obligatoriske emner samt at arbejde med elevernes læringsparathed, social kompetencer, alsidig udvikling, motion og trivsel kan blive begrænset.

